

Lelkésztovábbképzés

*a Tiszántúli Református
Egyházkerületben*

Programfüzet 2012

Kedves Kollegák!

Intézetünk – Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet – megváltozott néven, de a korábbi években megszokott tartalommal és színvonalon igyekszik közreadni és biztosítani 2012-ben is a lelkésztovábbképző alkalmakat.

A változások életünk és szolgálatunk kísérő jelenségei. Egyrészt állandó változásban vannak körülöttünk a keretfeltételek: megannyi válság (anyagi, lelki, erkölcsi krízisek) rendíti meg gyülekezeti tagjaink életét, hitbeli reménységét. Sokan kérdezik: van még egyáltalán biztos pont, amely felé tájékozódni lehet? Tud-e segíteni az egyház ebben a szétesésben? Közben sejtelmünk egyre inkább bizonyossággá lesz: a válság mesterségesen gerjesztett jelenség, fenntartása bizonyos körök jól meghatározott érdeke, a kiszolgáltatottság és függőség fenntartása napjainkra új hatalmi eszköz lett! Annál is inkább szükségünk van arra, hogy az ígéhirdetés, tanítás, lelkigondozás, diakónia és egyéb egyházi szolgálat által erősítsük gyülekezeti tagjainkban a reménységet: a hit ajándékaként elnyert lelki szabadság egyfajta függetlenséget biztosít a válságokkal szemben és a változásokban is megmutatja a lehetőséget, s minden életszakaszban meg lehet látni Isten ajándékainak szépségét!

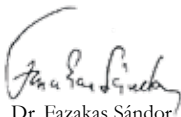
Másrészt mi magunk is változunk! Szeretnénk jobban, magabiztosabban, kompetensebben ellátni szolgálatunkat – s közben a visszajelzések is jól jönnének (ha lennének), legalább bátorítanának vagy figyelmeztetnének!

A magánélet változásai és a hivatás gyakorlásának tanulságai is megtanítanak arra, hogy másként lássuk a magunk helyét és szerepét ebben a folyamatban, Isten népének szolgálatában. Nos, a lelkésztovábbképző tanfolyamok e változások szakmai és lelki kísérésére egyaránt alkalmasak. Akik eddig is részt vettek, részt vettünk egy-egy kurzuson, próbáltuk elsajátítani a gondok, nehézségek vagy éppen sikerek teológiai kezelésének módját, rádöbentünk, hogy hasonló gondokkal küzdünk, vagy éppen egymás tapasztalatai és a szakmai vezetés által épültünk. Az elmúlt évek tapasztalatihoz hasonlóan ebben a tanévben is igyekeztünk úgy összeállítani a lelkésztovábbképző programját, hogy figyelembe vettük a korábbi képzésekről való kiértékeléseket, visszajelzéseket és témajavaslatokat, ugyanakkor igyekeztünk olyan témákat és előadásokat találni, amelyek a lelkészi szolgálat nélkülözhetetlen elméleti-teológiai alapjait és gyakorlati megoldásait képesek számunkra közvetíteni. Az a tapasztalat is beigazolódtott, hogy az egyes témák többoldalú (interdiszciplináris) megközelítése nemcsak elmélyíti a valóságérzékelésünket, de a konkrét gyakorlati megoldásokhoz is közelebb vezetnek. Ezt a hagyományt is szeretnénk tovább érvényesíteni! Továbbá egyfajta józan tisztánlátásra és visszafogottságra is szükség van – mit jelent ez? Azt, hogy nem kell mindent a lelkészeknek elvégezni, nem kívánunk olyan ismereteket és elvárásokat ráterhelni a kollegákra, ami nem kimondottan a „teológiai tiszt”-ből fakad, nehezen összeegyeztethető a lelkipásztori szereppel, vagy amit a gyülekezeti munkatársaktól is el lehet várni. Bár maga a lelkészi hivatásgyakorlás körülményei is állandó változásban vannak, új kihívásokkal kell megbirkózni, a változások közepette is meg kell találnunk szolgálatunk és tisztségünk „tulajdonképpen” és „lényegi” funkcióját, azt fejleszteni és határozottan felvállalni.

Abban a reménységben ajánljuk a 2012-es év lelkész-továbbképző alkalmait, hogy a fenti szempontok mérlegelésén túl sikerül olyan

képzést választanunk, ahol a szakmai-tartalmi szempontok, eddigi gyakorlati megoldásaink és a lelkésztársak tapasztalatai sikeresen találhatnak egymásra, s ismeretekben-lelkiekben gazdagodva, újabb lendülettel térhetünk vissza szolgálati területeinkre. E gondolatok jegyében szeretettel várjuk a kollegákat továbbképző alkalmainkra!

Debrecen, 2012. január 25.

Dr. Fazakas Sándor

/Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet vezetője/

Gyakorlati tudnivalók

Akárcsak az elmúlt évben, kérjük az érdeklődőket, hogy éljenek az elektronikus ügyintézés adta lehetőség előnyével és a honlapon (www.lelkesztovabbkepzo.hu) regisztrálva, illetve bejelentkezve válasszanak tanfolyamot.

A jelentkezés után a regisztrációs díj befizetésére csekket küldünk azoknak, akik nem a közvetlen banki átutalást választják. Az átutalást a jelentkezéstől számítva 21 napon belül kell megejteni névvel, címmel, választott képzés kódjával a következő számlaszámra: Tiszántúli Református Egyházkerület és Debreceni Református Kollégium (TREK és DRK) 11738008-20011428

A kurzusok leírását, illetve aktuális információkat (ajánlott irodalom, esetleges változások, kreditbeszámítási űrlapok stb.) közzéteesszük honlapunkon.

Kreditbeszámítási lehetőség: a honlapon található űrlapot és a hozzátartozó esetleges mellékleteket be kell küldeni a kerület szerint illetékes lelkésztovábbképzéssel foglalkozó intézményhez, mely továbbítja az Országos Továbbképzési Akkreditációs Tanács felé. Az OTKT döntéséről értesítést kapnak az illetékesek.

Képzésről szóló beszámításhoz feltétlenül szükséges a képzésen való részvételről hivatalos igazolást mellékelni. (mintát lsd: a honlapon)

Mint a korábbi években, idén is lehetőség van a testvér-egyházkerületek továbbképzési programjában való részvételre, a kreditpontok kölcsönösen beszámításra kerülnek.

Anyagi hozzájárulás ebben az esetben a saját egyházkerület szervezésében meghirdetett kurzusok önrész feletti támogatásának mértékéig igényelhető (max 10.000 Ft). Más egyházkerület lelkészének részvétele esetén az önrész (regisztrációs díj) feletti költségek támogatását saját egyházkerületnél kell igényelni. További információ a Lelkésztovábbképző Intézet munkatársainál (tovabbk@drk.hu).

A kurzusokra való jelentkezés határideje: **2012. március 15.**

Lelkipásztori családi hét

Időpont:	2012. június 18-22.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Szállás, étkezés:	A helyszínen fizetendő.

**A jelentkezési lapokat közvetlenül
a Megbékélés Házába kérjük küldeni!**

„...hol szorít a cipő...”

Előadó:	Dr. Kis Médea /lelkipásztor/
Időpont:	2012. június 3-5.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Csoportlétszám:	15-20 fő
Tanóra:	15
Regisztrációs díj:	12.000 Ft/fő

Kód:
LT*12.1.

A kurzus célja: a lelkészek szakmai hatékonyságának növelése a szolgálat során jelentkező kihívások és dilemmák megnyugtató reflektálása által. Formája: csoportos coaching. Kiknek szól? Azoknak, akik odaadással igyekeznek betölteni hivatásukat, és akikben él a vágy, hogy továbbra is hitelesnek és hűségesnek találtassanak. Ennek érdekében nem félnek rápillantani szolgálatuk árnyékosabb oldalára, meglátni kézenfekvő lehetőségeket maguk körül és rejtett erőforrásokat önmagukban. A csoportmunka vezetett és védett közegében bátrabban fogalmaznak meg közös kérdéseket, és szívesen ragadnak meg eddig érintetlenül hagyott, vagy új eszközöket olyan változások elindításához vagy végbeviteléhez, amelyek által egészségesebb lesz az általuk (is) irányított szervezet, kellemesebb a légkör, őszintébbek az emberi kapcsolatok, messzebbre világló a bizonyágtétel. A közös munka előfeltétele a szív mélyén magunkkal hozott ima: „Hiszek, Uram, légy segítségül hitetlenségemben!”

Amit a tréning vezetője hoz magával: biblikus megalapozottság, mélylélektani irányultság, etikai elkötelezettség, pásztori lelkület és gyakorlottság.

Tematika:

Visszatekintés az egyéni kezdetekre. A közösen hordozott terhek közül azok számbavétele, amelyekre a jelenlévők szándéka szerint igény mutatkozik. Az itt és most elérhető célok meghatározása.

Saját szervezeti struktúra áttekintése, konfliktushelyzetek analizálása és feldolgozása különféle csoportmódszerekkel.

A vezetés művészete: amit magunkkal hoztunk, s ami tanulható. Önmenedzsment gyakorlása hétköznapi vezetői szituációk újra-

alkotásával. A jelenlévők aktív részvételére építő közös munka a Kálvin által oly fontosnak tartott taníthatóság irányába formál: saját magam és a rám bízott gyülekezetet vagy intézményt átjárhatóbbá és otthonosabbá tenni az erő, szeretet és józanság Lelke számára. A szakmai frissülés és személyes hatékonyság tapasztalata mellé az Isten előtti elcsendesedés lehetőségét is kínálja és segíti a továbbképzés.

Ajánlott irodalom:

- GYÖKÖSSY ENDRE: *Életápolás*, Budapest, Református Sajtóosztály, 1991. 35–49.
- HÉZSER GÁBOR: *Miért?* Budapest, Kálvin Kiadó, 1996. 143–153.

Lelki egészségem – Mások segítése – Beszélgetésvezetés

Kód:
LT'12.2.

Előadó:	Dr. Nagy Beáta Erika /egyetemi docens, DEOEC Klinikai - és Egészségpszichológiai Tanszék/
Időpont:	2012. szeptember 13-15.
Helyszín:	Debrecen
Csoportlétszám:	15-20 fő
Tanóra:	15
Regisztrációs díj:	12.000 Ft/fő

A fogyasztói szemlélet sok téren meghatározhatja mindennapjainkat, mindent készen szeretnénk megkapni, egészségünket is. Mennyi időt szánunk naponta saját mentálhygiénénkre? Hogyan segítjük ezen szokások kialakulását gyermekeinknél, hogyan próbálom mindezt továbbadni másoknak?

A tanácsadás és a segítő beszélgetés is többszintű lehet, sokszor pszichoterápiás ismereteket is igényelhet.

A kurzus során gyakorlatorientált módon elemezzük a klinikai és egészséglélektani kutatásokra alapozott, önmagunk fejlesztésére és mások számára is megfelelő, egymást segítő, együttműködésre, megoldásra ösztönző módszereket.

A kliens-segítő helyzetben - legyen az gyermek vagy felnőtt - fontos megértenünk és értelmeznünk a nonverbális, metakommunikatív jelzéseiket egyaránt. Az időnkénti visszajelzések, a hallottak összefoglalása, alternatívák megfogalmazása, a lehetőségek összehasonlítására biztatnak bennünket és a döntéshozatalt segítik. Önmagunk és kommunikációs stílusunk ismerete átláthatóbbá teheti a folyamatot.

Esetvezetési szupervízió és konzultáció is a kurzus része, ezért a jelentkezők gyerek vagy felnőtt problémás esetet hozzanak!

Ajánlott irodalom:

- KÁLLAI-VARGA-OLÁH: *Egészségpszichológia a gyakorlatban* Medicina, 2007.

- CSABAI-MOLNÁR: *Orvosi pszichológia és klinikai egészségpszichológia 2009.*
- BUDA BÉLA: *Empátia*, EGO SCHOOL, Bp. 1993.

A család a gyülekezet szolgálatában */svájci-magyar továbbképzés lelkész-nők számára/*

Kód:
LT*12.3.

Előadók:	Karin Baumgartner /lelkész, Schaffhausen/ Elke Rüegger-Halier /lelkész, Zürich-Wipkingen/ Sabine Scheuter /zürichi egyház női munkaágának referense/ Csoma Judit /lelkész, Berekfürdő/ Dr. Peres Imre /egyetemi tanár, DRHE Újszövetségi Tanszék/
Időpont:	2012. szeptember 16–21.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Csoportlétszám:	20-25 fő
Tanóra:	20
Regisztrációs díj:	6.000 Ft/fő

Jelentkezés feltétele: Társalgási szintű német nyelvtudás

/Jelentkezés és bővebb információ közvetlenül Csoma Juditnál, de a Tiszántúli Ref. Egyházkerülethez tartozó lelkész-nőknek a Tiszántúli Ref. Egyházkerület Továbbképző Intézeténél is be kell jelentkezni./

Tematika:

A korábbi tapasztalatok és találkozások alapján a svájci szervezők közös tanulmányi hétre várják a magyarországi, valamint erdélyi, felvidéki és kárpátaljai magyar református lelkész-nőket. A találkozás célja: szolgálatból adódó tapasztalatok megosztása, kapcsolatteremtés, különböző nézőpontok megismerése.

A tanulmányi hét kiemelt kérdése: hol a helye a családnak a gyülekezetben és hogyan lehet a családokat bekapcsolni a gyülekezeti szolgálatba? Milyen újszövetségi és egyháztörténeti modelljei vannak a család és az egyház kapcsolatának, illetve modern korunkban a család formáinak változásai hogyan érintik a gyülekezetépítés munkáját? Van-e kölcsönhatás a családi, illetve társadalmi élet változó normái és az egyház rendje között? Hogyan lehet az eltérő kontextusból származó tapasztalatokat kezelni és a kijelentés fényében értékelni? Milyen gyakorlati megoldások kínálkoznak?

Kód:
LT*12.4.

Konfirmáció I-II.

Előadók:	DRHE oktatói – interdiszciplináris megközelítés
Időpont:	2012. szeptember 24–25. 2012. október 25–26.
Helyszín:	Debrecen
Csoportlétszám:	20-25 fő
Tanóra:	20
Regisztrációs díj:	20.000 Ft/fő

Szinte minden lelképásztor szembesül a konfirmációi oktatás és fogalomtétel problematikájával. Olyan jelensége ez egyházunknak, amelyet egyaránt érzünk megterhelt örökségnek, de egyben alternatíva nélküli lehetőségnek is. S ahány egyházközség – annyi konfirmációs szokás, tananyag, számonkérési mód, oktatási forma. Ezért érthető, hogy számos ponton merül fel a kérdés: jó-e az adott gyülekezetben folytatott gyakorlat? Lehet-e, merjünk-e változtatni? S ha igen, akkor milyen irányban? Természetesen nem létezik olyan válasz, amely egy csapásra megoldaná a probléma körül kialakult kérdéseket, de a megfelelő impulzusok segíthetnek a közös útkeresésében és a továbblépésben.

A kurzus célja elsősorban az, hogy több teológiai diszciplína által járja körül a konfirmáció gyakorlatát, felvázolja az ahhoz fűzhető biblikus- és rendszeres teológiai témákat, amelyek általában figyelmen kívül maradnak akkor, amikor a konfirmációról beszélünk.

De egyben áttekintést is szeretne nyújtani az elérhető irodalomról, oktatási segédanyagokról, ökumenikus és nemzetközi kitekintéssel. Továbbá segítséget kíván nyújtani a konfirmációs korosztállyal való foglalkozást illetően (metodikailag, didaktikailag, pedagógiailag és pszichológiailag). Egy rövid kitekintés erejéig kitér a nemzetközi konfirmációs gyakorlatokra, valamint ötleteket és impulzusokat ad a konfirmációs istentisztelete, illetve a konfirmandusok istentiszteleten való részvételét illetően.

Tematika:

1. Bibliai és bibliai teológiai alapok
2. Az „áldás” teológiája
3. A fogalomtétel etikai problematikája
4. Európai konfirmációs modellek
5. A konfirmációs irodalom áttekintése
6. Módszertani, pedagógiai, pszichológiai kérdések
7. Konfirmandusok az istentiszteleten – a konfirmációi istentisztelet

Ajánlott irodalom:

- BODÓ SÁRA: *Útkeresés konfirmációi gyakorlatunkban 1–12.* Református Egyház XVI. évf./ 1. sz. 2004. január; B/III.; XVI. évf./2. sz. 2004. február; 48-49; XVI. évf./3. sz. 2004. március; 67-70; XVI. évf./4. sz. 2004. április; 96-97.; XVI. évf./6. sz. 2004. június; 138-139.; XVI. évf./7-8. sz. 2004. Július-augusztus, 185-186.; XVI. évf./9. sz. 2004. szeptember, 216-21.

- HÉZSER GÁBOR: *Pasztorálpszichológiai szempontok az istentisztelet útkereséséhez*. Elméletek és gyakorlati lehetőségek, Budapest, Kálvin Kiadó, 2005, 118–159.

„Szakadó ezüstkötél és összetörő arany pohár”

/ idősek a gyülekezetben /

Kód:
LT'12.5.

Előadók:	Dr. Imre Sándor / egyetemi tanár, a Gerontológiai Kutatócsoport vezetője, DEOEC/ DRHE oktatói – interdiszciplináris megközelítés
Időpont:	2012. október 8-10.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Csoportlétszám:	20-25 fő
Tanóra:	15
Regisztrációs díj:	12.000 Ft/fő

Talán nem túlzás azt állítani, hogy a Prédikátor írója önti szavakba a legszebben a Szentírásban az öregedés természetes folyamatát (lásd: Préd 12,1–8). Sajnos a mai előregedő népegyházunkban ennek a folyamatnak a megtapasztalása mindennapi és leginkább megtapasztalt jelenséggé vált a lelkipásztor számára. Gyülekezeteink összetételében jelentős helyet foglalnak el az idősek, azok, akik életüknek utolsó szakaszához érkeztek el. Sokszor azonban egyfajta téves magabiztossággal és hamis rutinnal közelítünk hozzájuk, azzal a tudattal, hogy ők már úgymen tartoznak a potenciális missziói területhez, így a velük való foglalkozás gyakran marginális, másodlagos válik a lelkészi szolgálat során. Míg a gyermekekkel és fiatalokkal való foglalkozás számtalan kihívás elé állítja a lelkész társadalmat, s az e szolgálatokra való elő- és felkészülésbe sokat investál, addig az élet alkonyán lévők már nem mindig részesülnek a professzionális energiából.

A gyülekezeti generációs összetételén túl aktualitását adja a kurzusnak az, hogy egyre több gyülekezet tart fent idősek otthonát, üzemeltet támogató szolgálatot. Az idősekkel való foglalkozás azonban – keresztyén megközelítésben – nem állhat meg a szociális és biológiai ismeretek laza szintjén, hanem kívánatos, hogy teológiailag is tisztán értelmezzük az öregedés és öregség folyamatát, és levonjuk a konzekvenciát a pásztoráció számára.

A kurzus célja, hogy betekintést nyújtson az öregedés biológiai, pszichikai folyamataiba, segítsen megérteni az időskori mentális és pszichés betegségeket, közelebb hozza a lelkipásztorhoz azt a gondolat- és érzés- és hitvilágot, amely leginkább jellemzi a gyülekezeteinket oly nagyon karakterizáló generációt. Ezen túl a szeminárium felvázolja a Szentírás tanítását az öregedés folyamatáról, az idősek és vénék szerepéről, megbecsüléséről, társadalmi helyzetéről és a velük való foglalkozás kötelezettségéről. A továbbképzés során lehetőség nyílik gyakorló lelkipásztorokkal való találkozásra, beszélgetésre, tapasztalatcserére kerekasztal beszélgetés formájában. A kurzus egyaránt ajánljuk gyülekezeti lelkipásztoroknak, és idősek otthonában szolgáló lelkészeknek.

Tematika:

1. Az öregedés, mint biológiai jelenség
2. Ökológiai és szociális gerontológia
3. „Anti-aging”; „Active-aging”; Ecological-aging
4. A környezet szerepe az öregedés folyamatában
5. Idősek szerepe a családban
6. Új társadalmi szerződés
7. Idősek és vének a Bibliában/a Biblia az idősekről és a vénekről
8. A pasztoráció és lelkigondozás szempontjai: a sorsuk elfogadtatása, (teodícea kérdése) társ nélküliség, felkészítés a búcsúzásra és a távozásra
9. Az idősek aktivizálása a gyülekezetben
10. Gyülekezeti alkalmak időseknek, idősekkel

Ajánlott irodalom:

- BODROG MIKLÓS: *Az öregség művészete*, in: Theológiai Szemle 1984/6, 375kk.
- BROMLEY, D.B.: *Az emberi öregedés pszichológiája*, Budapest, Gondolat, 1972.
- HÉZSER GÁBOR: *A pásztori pszichológia gyakorlati kézikönyve*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2002, 201–232.
- IMRE SÁNDOR (szerk.): *A klinikai gerontológia alapjai*, Budapest, Medicina, 2007. Különösen a 207-258. oldalak
- MARÉK ANTAL: *Hogyan éljen az idős ember*, Budapest, Medicina, 1973.
- GYÖKÖSSY ENDRE: *Életápolás*, Budapest, Református Zsinati Iroda Sajtóosztály, 1992, 163–175.
- ZIEGNER, ALFRED: *És hirtelen minden egészen más – találkozás az elmúlással, a halállal és a gyászszal*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2000.

Bűnös!

Evangéliumi válasz vagy olcsó kegyelem?

Előadó:	Dr. Fazakas Sándor /egyetemi tanár, DRHE Szociáletikai és Egyházszociológiai Tanszék/
Időpont:	2012. október 15-17.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Csoportlétszám:	20-25 fő
Tanóra:	15
Regisztrációs díj:	12.000 Ft/fő

A bűnről való beszéd ma nem népszerű az egyházban. Vajon korjelenségről van szó vagy mondanivalónk hiányáról? Közben az a benyomásunk, hogy a téma kivándorolt az egyházból és állandó helyet vívott ki magának a médiában, a show-műsorokban vagy éppen a pszichoterápia terén. Pedig a bűn emberi létünk és keresztyén életvitelünk állandó dimenziója: nemcsak antropológiai meghatározottságunk,

hanem naponta és észrevétlenül bűnösszefüggések láncolatába kerülünk, embertársaink pedig segítségre várnak. Hogyan keletkezik a bűn, hogy lesz áldozata az ember, miként lehet kezelni azt az egyházban és a társadalomban?

Mit kezdhet az egyház tagjainak, és nem utolsó sorban lelkészeinek bűneivel? Mi módon függ össze emberi hitelességünk és hivatásunk gyakorlása, milyen sajátos vagy „más” megoldásokat kell találni a probléma kezelésére az egyházban és a keresztyén életvitel terén? És mi a megoldás - van az „olcsó kegyelem”-nek (Boenhoeffer) alternatívája?

A továbbképző során a református teológia alapvető felismeréseitől és a bűnt generáló szociális jelenségek kritikai számbavételétől szeretnénk eljutni a gyülekezeti élet szintjén való konkrét megoldásokig, mint például:

- segítségnyújtás etikai döntésekben
- konfliktuskezelés és egyházfegyelem,
- a kegyelemből való megigazulás vigasztalása és közéleti relevanciája,
- igehirdetés és liturgiai elemek,
- bűnbánati istentiszteletek és egyéb alkalmak.

Ajánlott irodalom:

- TÖRÖK ISTVÁN: *Etika*, Amsterdam, 1988.
- DIETRICH BONHOEFFER: *Etika*, Budapest, 1983.
- További irodalom a képzés előtt a Továbbképző Intézet honlapján

Hogyan fejleszthetem vezetői kompetenciámat?

Kód:
LT*12.7.

Előadók:	Dr. Alfred Jäger /ny. egyetemi tanár, Bielefeld/Bethel/St. Gallen/ Dr. Fazakas Sándor /egyetemi tanár, DRHE Szociáletikai és Egyházszociológiai Tanszék/
Időpont:	2012. november 12-14.
Helyszín:	Debrecen
Csoportlétszám:	20-25 fő
Tanóra:	15
Regisztrációs díj:	12.000 Ft/fő

A gyülekezetek és egyházi intézmények vezetése a változó társadalmi és gazdasági környezetben újabb és újabb problémák elé állítja a lekipasztort, az intézményvezetőt. Hogyan lehet a vezetői adottságokat valamint az intézmény szervezeti struktúráját és kultúráját úgy fejleszteni, hogy közben nem adjuk fel sajátos egyházi jellegünket és a teológiai alapokat? A neves svájci származású, de a német diakónia megújítása terén híressé vált, nálunk is jól ismert teológus, Alfred Jäger szerint

ezeket a problémákat úgy kell kezelni, mint amelyek egyrészt „tipikusan menedzselési jellegűek, és ezért azokat a korszerű menedzselési gyakorlat eszközeivel kell megoldani”, másrészt teológiai tartalommal kell megtölteni. Ez érvényes, nemcsak a szeretetintézményekre, hanem az egyházi szolgálat valamennyi területére. Nemcsak vitát váltott ki ez a megállapítás, de elismerést is: „végre akad egy teológus, aki kimondja, amit már régóta tudunk, de hiába akarunk megvalósítani!”

A Jäger által javasolt koncepcióváltás lényege a teológiai, gazdaságtudományi, közgazdasági és vezetéselméleti ismeretek oly módon való egymásra vonatkoztatása, amelynek eredményeként a diakóniai intézményekben és egyházi testületekben egyaránt elérhető lesz a professzionális és kompetens irányítás, szűkös anyagi keretek között, vagy gazdasági recesszió idején is. Ez nem jelenti a teológiai szempontok feladását modern menedzsment eszköztárának javára – de jelenti azt, hogy a keresztyén teológia partner tudományokat keres és fogad el annak érdekében, hogy a különböző egyházi intézmények irányítása ne csak rutinfeladatok ellátását jelentse, hanem hosszú távon is képes legyen kidolgozni az egyházi szolgálat céljait, vezérkoncepcióját, feltételeit.

A továbbképzőre várjuk a lelkeseket, egyházi intézmények és különböző „projektek” vezetőit. Sor kerül gyakorlati kérdések tisztázására és tereplátogatásra is. Fordítást biztosítunk!

Ajánlott irodalom:

- ALFRED JÄGER: *Diakónia mint keresztyén vállalkozás. Nonprofit egyházi intézmények menedzselése* (Fordította Szabó Csaba), Debrecen, SzIK 5, 2010
- FAZAKAS SÁNDOR (Szerk.): *Vezetés és menedzsment az egyházban és a diakóniában*. Kálvin Kiadó/SzIK 3, Budapest, 2008.

Nép, nemzet, vallásosság

Kód:
LT'12.8.

Előadók:	Dr. Ferencz Árpád /egyetemi adjunktus, DRHE Szociáletikai és Egyházsociológiai Tanszék/ Dr. Kozma Zsolt /ny. egyetemi tanár, Kolozsvár, Protestáns Teológiai Intézet/
Időpont:	2012. november 19-21.
Helyszín:	Beregdaróc
Csoportlétszám:	20-25 fő
Tanóra:	15
Regisztrációs díj:	12.000 Ft/fő

Lelkipásztori szolgálatunk során számos alkalommal kell nemzeti ünnepen megszólalnunk akár igehirdetőként, akár megemlékezések szónokaként is. De nem csupán kériügmatis és retorikai feladatokkal illetve kihívásokkal állunk szemben, hanem olyan kérdések is megválaszolásra várnak, mint például a Himnusz gyakori éneklése, nemzeti lobogó elhelyezése a templomban, szélsőjobbaldali mozgalmak

megítélése. Nem szabad figyelmen kívül hagynunk azt sem, hogy a 21. századi Európában zajlik az a jelenség, amelyet a hírhedt Huntington-elmélet a „kulturák háborújaként” írt le. Az egymásnak feszülő nemzeti és kulturális különbségek óhatatlanul feszültségeket hívnak elő. Az ismeretlentől való félelem a saját kultúra és identitás féltésével párosul.

Tematika:

1. számba vesszük a nemzeti és egyházi hagyományaink történetét,
2. teológiaiilag próbálunk reflektálni a nemzeti identitás kérdéseire,
3. keressük a tisztánlátást a társadalomban tapasztalható nacionalista és radikális megnyilvánulások értékelésében és megítélésében,
4. gyakorlati/homiletikai tanácsok a nemzeti ünnepek méltó megünnepléséhez.

Ajánlott irodalom:

- ÁBRAHÁM BARNÁ – GEREKEN FERENC – STEKOVICS RITA (Szerk.): *Nemzeti és regionális identitás Közép-Európában*, Piliscsaba, 2003.
- HUNTINGTON, SAMUEL P.: *A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása*, Budapest, Európa Kiadó, 1998.
- *Identitás, kultúra, kisebbség*. felmérés a közép-európai magyar népesség körében, Budapest, MTA Kisebbségkutató Műhely, Osiris, 1999.
- ILLÉS PÁL ATTILA (Szerk.): *Felekezetek és identitás Közép-Európában az újkorban*, Piliscsaba, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, 1999.
- S. SZABÓ PÉTER – GRÜNHUT ZOLTÁN (Szerk.): *Vallás, politika, identitás*, Pécs, 2010.
- KOZMA ZSOLT: *Az egyház nemzetfenntartó szerepe Erdélyben*, in: *Confessio*. 21 (1997/1), 79-86.
- *A nacionalista jellegű ellenségeskedések lelkipásztori megközelítése*, in: *Confessio*. 20 (1996/1), 71-80.

A lelkésztovábbképzés múltja, jelene és perspektívái

Kód:
LT*12.9.

Szimposium

*a Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet
fennállásának 10 éves évfordulóján*

Moderátor: Dr. Fazakas Sándor /egyetemi tanár, DRHE
Szociáletikai és Egyházzsociológiai Tanszék/

Időpont: 2012. december 11.

Helyszín: Debrecen

Tanóra: 3

**Regisztrációs
díj:** 2.000 Ft/fő

Tíz éve alakult meg a Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet. Az évforduló lehetőséget nyújt arra, hogy egyrészt tudományos szempontból közelítsük meg a lelkésztovábbképzés szerepét az egyházban, másrészt számba vegyük azokat az egyházi és társadalmi változásokat, amelyekre a továbbképzések tartalmi és formai alakítása során tekintettel kell lenni. Az élethosszig tartó tanulás ma divatos jelszava nem hat újdonságként az egyházban – csupán egy újabb bibliai-teológiai igény szekularizált változatával van dolgunk.

A szimpózium során értékeljük az eddig elért eredményeinket, és együtt keressük a perspektíva szélesítésének lehetőségét!

450 éves a Heidelbergi Káté

Kód:
LT*12.10.

Előadók:	DRHE oktatói és vendégelőadók - interdiszciplináris megközelítés
Időpont:	2013. április 8-10.
Helyszín:	Debrecen
Csoportlétszám:	20-25 fő
Tanóra:	15
Regisztrációs díj:	12.000 Ft/fő <i>(Ennek a kurzusnak a regisztrációs díját elegendő 2013 januárjában fizetni.)</i>

2013-ban a református egyházak a Heidelbergi Káté kiadásának 450 éves jubileumát ünnepli. A református hit és tanítás alapvető igazságait összefoglaló katekizmus, amely egyházunk hivatalos hitvallása, időközben több mint 40 nyelvre került lefordításra, nemzedékeken keresztül meghatározta a hit és a kegyesség tartalmát, a keresztyén életvitel és felelősség összefüggését, az egyház rendjét és a világgal való kapcsolatát.

A lelkésztovábbképző tanfolyam nemcsak emléket kíván állítani e jelentős egyháztörténeti eseménynek, hanem a következő kérdésekkel kíván foglalkozni:

Mi a tartalma és teológiája a Káténak, illetve milyen hatást váltott ki egyházunkban?

Mi a szerepe és hol van a helye az egyház életében ma a hitvallásnak?

Mi a jelentősége a Heidelbergi Káténak az istentiszteleten, a tanításban, a lelkigondozásban és a további szolgálati területeken?

Mi az oka annak, hogy a Káté használata és ismerete gyülekezeteinkben visszaszorult, és mi a feltétele annak, hogy a hitvallás újból elfoglalja méltó helyét egyházunkban?

Az elméleti és gyakorlati/módszertani kérdések tisztázásán túl a továbbképző tanfolyam inspiráló és használható példákat is kíván nyújtani az istentisztelet, a tanítás, a hitbeli döntések terén a Káté használatához.

JELENTKEZÉSI LAP

Jelentkezés 2012. március 15-ig!

Név:

Szül.hely, idő:

Anyja neve:

Lakcím:

Szolgálati hely:

Egyházmegye:

Telefon/fax:

E-mail cím:

A számlát a
következő névre és
címre kérem:

Fizetés módja (a megfelelő aláhúzendő):

banki átutalással

postai (sárga) csekken

Jelentkezés és további információk:

DRHE, Dr. Fazakas Sándor, 4026 Debrecen, Kálvin tér 16. Tel/fax: 52/516-826; e-mail: fazakasne.zsuzsa@gmail.com; tovabbk@drk.hu. A programfüzet a jelentkezési lappal együtt letölthető a Lelkész-továbbképző Intézet honlapjáról: www.lelkesztovabbkepzo.hu

Részt kívánok venni az alábbi szemináriumon:

Kód:

Időpontja:

A program címe:

Kelt:

.....

aláírás

Több szemináriumra való jelentkezés esetén a nyomtatvány fénymásolható! Ilyen esetben szemináriumonként kérjük kitölteni! **Jelentkezni lehet elektronikus formában is, a kitöltött jelentkezési lap e-mailben való elküldésével vagy a honlapon történő regisztrálással.**

MEGRENDELŐ SZELVÉNY

Megrendelem az „Igazság és Élet” c. folyóiratot

_____ példányban.

Megrendelési időszak kezdete (pl.: 2012 év, I. negyedév):

_____ év _____ negyedév

Kipostázott példányt kérek (a megfelelő aláhúzendő):

igen / nem

Letölthető számot kérek (a megfelelő aláhúzendő):

igen / nem

Előfizetési díj egy évre (amely 4 számot tartalmaz):

5.600 Ft + 1.520 Ft postaköltség Magyarországon belül;

Határon túliaknak utánvétellel postázzuk. (5.600 Ft + postaköltség vagy 25€ + postaköltség).

A www.lelkesztovabbkepzo.hu oldalról történő letöltés esetén nincs postaköltség).

Megrendelő megnevezése: _____

Postázási címe:

Ország: _____

Irányító szám: _____

Város: _____

Utca, házszám: _____

Számlakérő megnevezése (ha eltér): _____

Számlázási címe:

Ország: _____

Irányító szám: _____

Város: _____

Utca, házszám: _____

Fizetés módja (a megfelelő aláhúzendő):

banki átutalással **postai (sárga) csekken**

Megrendelhető:

Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet, 4026 Debrecen,
Kálvin tér 16. postai címen; +36-52/516-826 faxszámon,
tovabbk@drk.hu e-mail címen vagy regisztráció után
a www.lelkesztovabbkepzo.hu honlapon.

1 Igazság és Élet

2012. 1. szám FOLYÓIRAT A LELKIPÁSZTORI ÉS
január-március NEVELŐI MUNKA SZÁMÁRA

Ajánlás	1
Igetanulmányok	5
Kazuáliák	102
Kitekintés	127

DEBRECEN

Az „Igazság és Élet” c. kiadvány a Vasady Béla, Révész Imre, Szabó Zoltán és Soós Béla által 1935-ben Debrecenben alapított, lelkipásztorok, vallásánárok, segédlelkészek és teológusok szolgálata való készülését segítő folyóirat szellemi örökségét kívánja folytatni.

Tartalma: igetanulmányok ünnep és vasárnapi igehirdetésekhez, kazuális szolgálatokhoz, segédanyag gyermek és ifjúsági munkához, gyülekezetépítéshez valamint teológiai véleményformáláshoz aktuális egyházi és közéleti kérdésekben

Az „Igazság és Élet” megrendelhető – már elektronikus változatban, online folyóiratként is!

**További részletes információ
a www.lelkesztovabbkepzo.hu honlapon,
e-mailen (tovabbk@drk.hu) vagy
az 52/516-826 telefonszámon.**

SZABÁLYRENDELET

a Lelkésztovábbképzés egységes rendjére nézve, a Magyarországi Református Egyházban (Kivonat)

2.§. Elvi szempontok

(3) Aktív lelképásztor részvétele a szervezett formában történő továbbképzésben szolgálati/hivatali kötelessége a 60. életév betöltéséig, a diploma megszerzésétől kezdődően aktív szolgálati jogviszony ideje alatt.

(4) A lelkészt megilleti évente 8 nap fizetett tanulmányi szabadság, Ebből 4 nap szervezett továbbképzés keretében teljesíthető.

(5) A lelkész szervezett továbbképzés keretében 6 évenként min. 90 óra megszerzésére kötelezett.

3.§. A továbbképzés formái

(1) A továbbképzés kötelezettségének a lelkész eleget tehet a következő tanfolyamok vagy programok által:

1.1. a református egyház fenntartásában működő továbbképző intézet, illetve hittudományi kar/teológiai akadémia által szervezett tanfolyam.

1.2. a Doktorok Kollégiuma teológiai jellegű szekcióinak munkájában való részvétel és előadás, a szekcióülés teljes ideje alatt.

1.3. Az OTKT által előzetesen véleményezett vagy utólagosan elismert:

- tudományos (hazai vagy nemzetközi) konferencián vagy szimpóziumon való részvétel. Értéke: tényleges nettó óraszám (előadás tartása esetén 30 p.).

- egyházi és világi intézmények által meghirdetett és bizonyítvánnyal/tanúsítvánnyal záruló szakirányú továbbképzések, posztgraduális képzések;

1.4. Az OTKT által előzetesen véleményezett egyházmegyei tanulmányi napok a fenti beszámítási kritériumok szerint.

(2) Továbbképzési kötelezettségének a lelkész részben eleget tehet tudományos és előzetesen lektorált szaktanulmány publikálásával. Értéke: Publikációként 10 pont.

(3) Mentesül a továbbképzés kötelezettsége alól az a gyülekezeti lelképásztor, aki teológiai doktori fokozatot (PhD) szerez és aktívan vesz részt (előadások, publikációk által) a Doktorok Kollégiuma munkájában;

(4) Egy ciklusra (6 év) mentesül a továbbképzés kötelezettsége alól

4.1. aki a szervezett teológiai doktori képzésben vesz részt és a képzés abszolutóriummal zárul,

4.2. aki további felsőfokú képzésben diplomát, képesítést szerez és ezt a szakképesítését lelkészi munkájában közvetlenül hasznosítja, az OTKT véleményezése alapján

(5) Ideiglenesen mentesül a továbbképzés kötelezettsége alól a lelkész

5.1. a GYES vagy GYED ideje alatt. Amennyiben ez idő alatt mégis teljesíti továbbképzési kötelezettségét, a szüneteltetés időtartama beszámít a továbbképzés időszakába a megszerzett pontokkal együtt. További szakképzés megszerzése az OTKT véleményezése alapján beszámítható.

5.2. a rendelkezési állomány ideje alatt. Szolgálatba lépés esetén a továbbképzés folytatni ill. újra el kell kezdeni.

5.3. külföldi egyházi szolgálat ideje alatt

5.4. külföldi ösztöndíjas tanulmányok ideje alatt (tanulmány beszámítható)

(6) Nem ismerhető el lelkésztovábbképzésként a további munkavállalásra, alkalmazásra tekintő vagy egyházi tisztség betöltéséhez szükséges képzés ill. szakképesítés (kivéve vallásanári diploma megszerzése gyülekezeti lelkész esetén). Továbbá nem kerülhetnek a továbbképzés rendjében beszámításra a felsőoktatási tanulmányok ideje alatt előírt és megszerzett kreditpontok.

8.§. Számonkérés

(2) A továbbképző alkalmakon való részvétel számonkérését és nyilvántartását a püspöki hivatal végzi. A megszerzett tvb. pontokat a képzőhelyek/továbbképző intézetek által kiadott tanúsítványok alapján a hivatal rávezeti a lelkész törzskönyvi lapjára.

(3) A továbbképzés elmulasztása kötelezettségmulasztásnak minősül. A továbbképzés beszámítását (pl. tisztségek vállalása, lelkészválasztás esetén) illetve a mulasztás szankcionálását a lelkészek jogállásáról szóló törvény szabályozza.

9.§. Vegyes rendelkezések

(1) Egy ciklus ideje alatt a tanulmányi kötelezettség nem váltható ki teljes egészében publikációk vagy beszámítás által. Legalább 1 tanfolyam elvégzése kötelező.

(2) A továbbképzési ideiglenes szüneteltetését és annak indokát a lelkész előzetesen bejelenti a kerületileg illetékes, továbbképzésért közvetlenül felelős szervezőn/intézetben keresztül egyházkerület püspöki hivatala felé vagy munkáltatóján keresztül az egyházi felettes szervnél.

(3) A 6 éves továbbképzési ciklus 2011. január 1.-től lép életbe.

Jelentkezés és további információk:

Dr. Fazakas Sándor

4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

Tel/fax: 52/516-826;

e-mail: fazakasne.zsuzsa@gmail.com; tovabbk@drk.hu.

A programfüzet a jelentkezési lappal együtt letölthető
a Tiszántúli Református Lelkész Továbbképző Intézet
honlapjáról:

www.lelkesztovabbkepzo.hu